

A HÁZTARTÁSOK JÖVEDELMI ÉS FOGYASZTÁSI FOLYAMATAINAK ELŐREJELZÉSE (2016-2020)

A jelenlegi, amúgy is bizonytalan, gyorsan változó világgazdasági és hazai makrogazdasági környezetben az elmúlt néhány hónapban részben külső ingerek, részben belső egyensúlyi célok által vezérelten jelentős változások zajlottak le, melyek előbb vagy utóbb mikro szinten is éreztetik hatásukat.

Az üzleti folyamatok és a termékek/szolgáltatások iránti kereslet jó tervezhetősége érdekében az összességében nehezen követhető változások szükségessé teszi többek között a lakossági fogyasztás rövid- és középtávú alakulásának előrejelzését.

Az előrejelzés alapvető célja a cégek üzleti stratégiájának támogatása, amely átfogó, pontos képet ad a háztartások vásárlóerejéről, fogyasztásáról, valamint a változások hátterében meghúzódó jövedelmi folyamatokról.

A lakosság fogyasztásának aggregált, illetve termékcsoport szintű meghatározásához előrejelzést készítettünk a háztartások folyó pénzjövedelmének (rendelkezésre álló, elkölthető pénzeszközeinek) alakulásáról, valamint előre jeleztük a folyó pénzjövedelméből megtakarított összeg és a hitelfelvételi egyenleg közti mozgást.

A KSH legfrissebb részletes fogyasztási statisztikája (Háztartásstatisztika) alapján becslést, illetve előrejelzést adunk a 2016-2020-as időszak egyes éveire. Mivel 2018 választási év, ezért erre vonatkozóan két forgatókönyvet is kidolgoztunk: az 1. a magyar gazdaság teljesítőképességéhez, a költségvetési korlátokhoz, a makro-pályához igazodik, míg a 2. politikai céloknak alárendelten részben figyelmen kívül hagyja a költségvetés korlátait és politikai célból a háztartások jövedelmét kedvezően érintő döntéseket feltételez.

A 2016-2020-ra vonatkozó fogyasztási (és megtakarítási) potenciál meghatározásához jövedelmi prognózist készítünk. Ennek során figyelembe vesszük egyrészt a már napvilágot látott gazdaságfejlesztési dokumentumokat (pl. tervezett adóváltozások, költségvetések stb.), másrészt a terveknek határt szabó gazdasági folyamatokat. A prognózis elkészítésénél a GKI inflációs előrejelzésével, valamint a kizárólag a folyó, a háztartási büdzsében megjelent jövedelmekkel számolunk.

Jövedelmi prognózisunk az alábbi jövedelentípusokból tevődik össze, melyekre külön-külön adunk becslést: keresetek, nyugdíjak, családdal és gyermekkel kapcsolatos ellátások, munkanélküli ellátások, egyéb szociális és társadalmi jövedelmek, egyéb jövedelmek, vegyes jövedelmek.

A fenti jövedelmi prognózisra alapuló fogyasztási előrejelzést a háztartási költségvetési felvétel COICOP osztályozása (lásd a következő oldalon) szerint végezzük el (Classification of Individual Consumption by Purpose).

Az egyes termék/szolgáltatások fogyasztását az alábbi struktúra mentén jelezzük előre:

- 1 Élelmiszerek és alkoholmentes italok**
- 2 Szeszes italok, dohányáru**
- 3 Ruházat és lábbeli (szolgáltatással együtt)**
- 4 Lakásfenntartás, háztartási energia**
 - Lakásbérleti díj**
 - Lakáskarbantartás, -javítás összesen**
 - Lakáskarbantartáshoz anyagok
 - Lakás-karbantartási és -javítási szolgáltatások
 - Vízellátás és egyéb lakásszolgáltatások összesen**
 - Vízellátás
 - Szemétszállítás
 - Szennyvízelvezetés
 - Máshova nem sorolt lakásszolgáltatások
 - Elektromos energia, gáz és egyéb tüzelőanyagok összesen**
 - Elektromos energia
 - Gáz, vezetékes
 - Palackos, gáz
 - Folyékony tüzelőanyagok
 - Szilárd tüzelőanyagok
 - Központi fűtés, távhő
- 5 Lakberendezés, háztartásvitel**
- 6 Egészségügy**
 - Gyógyszerek, gyógyáruk, gyógyászati segédeszközök összesen**
 - Járóbeteg-ellátás összesen**
 - Kórházi szolgáltatások**
- 7 Közlekedés**
- 8 Hírközlés**
 - Postai díjak
 - Telefonkészülék, egyéb hírközlő berendezés
 - Telefon- és egyéb hírközlési szolgáltatások

Ebből:

 - telefondíj: vezetékes*
 - telefondíj: mobil (saját előfizetéses)*
 - telefondíj: mobil (saját kártyás)*
 - internet-előfizetés díja*
- 9 Kultúra, szórakozás**
 - Audiovizuális technika, fotó-optika, információ-feldolgozás összesen**
 - Audiovizuális technika
 - Fotó-optika
 - Információfeldolgozás
 - Kép- és hanghordozók
 - Audiovizuális, fotó-optikai és információfeldolgozási berendezések javítása
 - Egyéb szórakozási és kulturális célú tartós javak összesen**
 - Játékszerek, sport- és hobbicikkek, kertészkedés, hobbiállatok összesen**

Játékszerek, hobbicikkek
Sportszerek, kempingcikkek
Virágok, kertészkedés
Hobbiállatok
Hobbiállatokkal kapcsolatos szolgáltatás
Szórakoztatási és kulturális szolgáltatások összesen
Szórakoztatási és sportszolgáltatások
Kulturális szolgáltatások
Szerencsejáték
Újság, könyv, papír és írószer összesen
Szervezett társasutazás

10 Oktatás

11 Vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás

12 Egyéb termékek és szolgáltatások

Testápolás összesen

Egyéb, máshova nem sorolt személyes használati cikkek összesen

Szociális ellátás

Biztosítás összesen

Életbiztosítás

Ingatlanbiztosítás

Egészségbiztosítás

Gépjármű- és utazási biztosítás

Egyéb biztosítás

Máshova nem sorolt pénzügyi szolgáltatások

Máshova nem sorolt egyéb szolgáltatások

ÖSSZESEN

Kontakt: Udvardi Attila kutatásvezető (udvardi.attila@gki.hu telefon: 318-1284)